

Östhammar den 18 september 2018

Motion angående politiskt obunden äldreombudsman

En politiskt obunden äldreombudsman bör anställas i Östhammars kommun.

En kompetent äldreombudsman klarar att hantera frågor och ärenden som påverkar årsrika medborgares boende, sociala samvaro, ekonomi, kommunikation, kultur m.m. Årsrika i vår kommun ska via äldreombudsmannen få hjälp och råd om vilka myndigheter som ska kontaktas i specifika ärenden. Äldreombudsmannen ska se till att kommunen alltid tar hänsyn till årsrikas perspektiv i sitt arbete och verka för att öka kunskapen i kommunens nämnder och förvaltningar om de årsrikas situation och olika behov. Äldreombudsmannen ska även svara för information, rådgivning och omvärldsbevakning, för att på en kommunövergripande nivå, bevaka årsrikas intressen och rättigheter, i kommunens alla verksamhetsområden. Äldreombudsmannen ska även föreslå åtgärder för att förbättra situationen för årsrika inom kommunens verksamhetsområden.

Därför yrkar jag:

- att Östhammars kommun anställer en äldreombudsman
- att äldreombudsmannen inför kommunens bokslut avlägger rapport om sitt arbete
- att samtliga nämnder och förvaltningar involveras i de årsrikas behov

Åsa Lindstrand (-)

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-003

§ 11. Motion om politiskt obunden äldreombudsman

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår motionen.

Barn- och utbildningsnämnden tycker att förslaget är bra men anser att det i rådande budgetläge inte finns utrymme för en anställning som Äldreombudsman utifrån den beskrivningen som görs i motionen.

Ärendebeskrivning

Åsa Lindstrand (-) har lämnat en motion som bland annat Barn- och utbildningsnämnden ska yttra sig över. Yttrandet ska avse nämndens perspektiv. I motionen yrkas:

- att Östhammars kommun anställer en äldreombudsman
- att äldreombudsmannen inför kommunens bokslut avlägger rapport om sitt arbete
- att samtliga nämnder och förvaltningar involveras i de årsrikas behov

Beslutsunderlag

Motion
Förslag till yttrande

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning
Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Yttrande

Datum
2019-01-31

Dnr
BUN-2019-003

Sid
1 (1)

Barn- och utbildningsnämnden

Motion om politiskt obunden äldreombudsman: Yttrande

Motionens yrkande

Åsa Lindstrand (-) yrkar:

- att Östhammars kommun anställer en äldreombudsman
- att äldreombudsmannen inför kommunens bokslut avlägger rapport om sitt arbete
- att samtliga nämnder och förvaltningar involveras i de årsrikas behov

Bakgrund

Inom Barn- och utbildningsförvaltningen är det främst området utbildning inom vuxenutbildningen som berörs av förslaget att anställa en äldreombudsman. Årsrika¹ kan ha behov av vuxenutbildning, även om arbetsmarknadsperspektivet har försvunnit. Detta gäller inte minst äldre nyanlända som kan vara i behov av vuxenutbildning för att integreras i det svenska samhället. Antalet äldre elever inom vuxenutbildning är i dag förhållandevis litet (10 stycken är över 55 år och inga elever är över 65 år). Vi anser att de årsrikas behov inom vuxenutbildningen kan tillgodoses inom befintlig organisation.

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden avslår motionen.

Barn- och utbildningskontoret tycker att förslaget är bra men anser att det i rådande budgetläge inte finns utrymme för en anställning som Äldreombudsman utifrån den beskrivningen som görs i motionen.

---

¹ Begreppet handlar om att se äldre människor som rika på år och därmed erfarenhet, kompetens och kraft.

Bygg- och miljönämnden

Kommunstyrelsen

Dnr BMN-2018-2945

**§ 44. Yttrande angående motion om politiskt obunden
äldreombudsman**

Beslut

Bygg- och miljönämnden avstår att lämna ett yttrande.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen önskar yttrande på aktuell motion. Bygg- och miljönämnden har utifrån ett myndighetsutövningsperspektiv inget ytterligare att tillägga i frågan.

13.

14

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL-UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-04-11

Sid
6 (25)

Kultur- och fritidsnämnd

Dnr KFN-2018-132

§ 16. Yttrande angående motion om politiskt obunden äldreombudsman

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden yttrar sig enligt följande:

Kultur- och fritidsnämnden ser att funktionen äldreombudsman i den form som föreslås i motionen skulle kunna vara en samverkanspart i frågor som rör livslångt idrottande och hälsofrämjande kulturverksamhet för målgruppen äldre. Kultur- och fritidsnämnden har antagit en handlingsplan för att främja, bland andra, äldres hälsa ur ett friskvårdsperspektiv och i arbetet med att genomföra den skulle samverka med en äldreombudsman som bevakar målgruppens intressen och har god kunskap om deras förutsättningar och situation kunna vara positivt.

Ärendebeskrivning

Åsa Lindstrand (-) har lämnat en motion med förslag om att inrätta en politisk obunden äldreombudsman, hon föreslår att äldreombudsmannen ska ha till uppgift att bl.a. vara ett stöd till äldre och svara på frågor i kontakten med myndigheter samt att bevaka äldres intressen.

Beslutsunderlag

Motion

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Kultur- och fritidschef Elin Dahm

Socialnämnden

Yttrande angående motion om politiskt obunden äldreombudsman

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslår att frågeställningen avslås med hänvisning till att behovet redan är tillgodosett genom nedan redovisning

Beslutsfattare/delegat: Socialnämnden

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden anser att det arbete som bedrivs inom den ordinarie verksamheten är tillräckligt för att ge äldre den service de är berättigade till. Den som behöver stöd i vilka insatser kommunen erbjuder eller stöd i kontakten med andra myndigheter kan vända sig till Socialförvaltningen. Kommunen jobbar också aktivt med en uppsökande verksamhet för att nå ut till äldre som vid tillfället saknar insatser. Inom kommunen och förvaltningen finns också flera möjligheter att framföra synpunkter på verksamheten.

Bakgrund

Åsa Lindstrand (-) har lämnat en motion med förslag om att inrätta en politisk obunden äldreombudsman, hon föreslår att äldreombudsmannen ska ha till uppgift att bl.a. vara ett stöd till äldre och svara på frågor i kontakten med myndigheter samt att bevaka äldres intressen.

I enligt myndigheternas serviceskyldighet finns redan idag ett krav på att efter behov hjälpa den enskilda att tillvarata sina intressen. Den som har behov av råd för att veta vilken myndighet som ska kontaktas kan vända sig till Östhammar Direkt. Det går också att ställa frågor direkt till ansvarig biståndshandläggare.

Kommunen bedriver en uppsökande verksamhet och erbjuder alla över 80 år som saknar insatser (med undantag för färdtjänst) ett förebyggande hembesök för att informera om vilka tjänster, verksamheter och aktiviteter som kommunen erbjuder.

Socialförvaltningen har en löpande dialog med intresseföreningar för äldre, Socialnämndens ordförande och Socialchefen träffar regelbundet Kommunala pensionärsrådet och Rådet för funktionshindrades beredning. För den som vill

framföra synpunkter till Socialförvaltningen går det att lämna synpunkter genom kommunens synpunktshantering. För anhöriga går det också att vända sig till Anhörigcentrum för råd, stöd, gemenskap och att lämna synpunkter. Genom det politiska styret av kommunen och Socialförvaltningen ges medborgarna en möjlighet att påverka verksamheten. Socialnämnden har till uppgift att bevaka medborgarliga intressen och den som har synpunkter kan antingen ta kontakt direkt med politiker eller att använda sig av kommunens hemsida där det går att skriva frågor till politiker. Det går också att själv lämna in en medborgarmotion.

Efter att ha undersökt ett antal kommuner kan konstateras att ett fåtal kommuner har valt att anställa en äldreombudsman medan de flesta arbetar med frågorna på andra sätt. I Uppsala län har endast Uppsala kommun och Enköpings kommun en äldreombudsman. Det finns inte heller något lagkrav på att kommuner ska ha en äldreombudsman utan en god äldreomsorg kan uppnås genom andra arbetsätt. Sammantaget anser Socialnämnden att det inte föreligger ett behov av att anställa en äldreombudsman utan motsvarande uppgifter kan hanteras inom den nuvarande verksamheten.

Underlag¹

Motion SN-2018-268:1

Beslutet skickas till

Socialchef Håkan Dahlqvist
Utredare Oskar Johansson
Kommunstyrelsen

¹ För att ta del av fullständiga underlag: kontakta socialförvaltningens registrator socialnamnden@osthammar.se